

Møteinnkalling

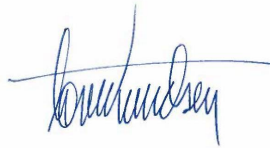
Utval:	Yrkesopplæringsnemnda
Møtestad:	Møterom Forskjønnelsen, 8. etg, Wigandgården
Dato:	05.05.2015
Tid:	13:00

Til dette møte har Hege Kristin Mjelde meldt forfall. Atle Rasmussen er kalla inn som vara.

Innkallinga gjeld valde medlemmer i Yrkesopplæringsnemnda, og varamedlem for lærlingerepresentanten.

Kopi vert sendt til varamedlemene til orientering. Ved eventuelle forfall frå faste medlemmer vil varamedlem bli kalla inn særskilt.

Dersom nokon av utvalet sine medlemmer ikkje kan møta og må melda forfall, vert dei bedne om å gjere dette snarast ved å gi melding på www.hordaland.no/forfall. Eventuelt kan ein gje melding til folkevalde@hfk.no

Tom Knudsen
utvalsleiar

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off.
PS 16/15	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste		
PS 17/15	Godkjenning av møtebok Yrkesopplæringsnemnda 10.03.2015	2015/105	
PS 18/15	Referatsaker (Meldingar)		
PS 19/15	Lærlingplan og lærlingeprognose	2015/4261	
PS 20/15	Justering av tilbudsstrukturen, skuleåret 2015/2016	2015/3601	
PS 21/15	Ymse		

PS 16/15 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste

Arkivnr: 2015/105-3
Saksbehandlar: Ann-Magritt Juvik

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Yrkesopplæringsnemnda	17/15	05.05.2015

Godkjenning av møtebok Yrkesopplæringsnemnda 10.03.2015

Forslag til avgjerd

Møtebok frå Yrkesopplæringsnemnda sitt møte 10.03.2015 vart tatt til orientering

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Svein Leidulf Heggheim
fylkesdirektør opplæring

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Utval: Yrkesopplæringsnemnda
Møtestad: Stadsporten, Wigandgården, 8. etg
Dato: 10.03.2015
Tidspunkt: 13:00 – 15:00

Følgjande faste medlemmer møtte:

Namn	Funksjon	Representerer
Tom Knudsen	Medlem	NHO-H
Edel Teige	Medlem	NHO-H
Roger Pilskog	Medlem	LO-H
Hege Kristin Mjelde	Medlem	LO-H

Følgjande medlemmer hadde meldt forfall:

Namn	Funksjon	Representerer
Roald Stenseide	Medlem	FRP
Marte Malones	Medlem	A
Ørjan Magnussen	Medlem	

Følgjande varamedlemmer møtte:

Namn	Møtte for	Representerer

Merknader

Frå administrasjonen møtte:

Namn	Stilling
Torbjørn Mjeldstad	Seksjonsleiar Fagopplæring
Mette S. Dale	Utvalssekretær
Sunniva Schultze-Florey	Rådgjevar/jurist

Sakliste

Utvalls- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off.
PS 11/15	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste		
PS 12/15	Godkjenning av møtebok Yrkesopplæringsnemnda 13.01.2015	2015/105	
PS 13/15	Referatsaker (Meldingar)		
RS 1/15	Krav ved godkjenning av lærebedrifter.	2015/727	
RS 2/15	Satsingsområde 2015	2015/1073	
PS 14/15	Høyring - EUs mobilitetsverktøy ECVET nyttast for å godkjenne kompetanse	2015/318	
PS 15/15	Ymse		

PS 11/15 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste

Saksprotokoll i Yrkesopplæringsnemnda - 10.03.2015

Vedtak

Møteinnkalling og saksliste vart godkjent.

PS 12/15 Godkjenning av møtebok Yrkesopplæringsnemnda 13.01.2015

Forslag til avgjerd

Møtebok frå Yrkesopplæringsnemnda sitt møte 13.01.2015 vart tatt til orientering.

Saksprotokoll i Yrkesopplæringsnemnda - 10.03.2015

Vedtak

Møtebok frå Yrkesopplæringsnemnda sitt møte 13.01.2015 vart tatt til orientering med følgjande merknad til PS 5/15 Ymse:

Studietur til Berlin er avlyst.

PS 13/15 Referatsaker (Meldingar)

Saksprotokoll i Yrkesopplæringsnemnda - 10.03.2015

Meldingane vart tekne til orientering med følgjande merknader:

RS 1/15 Krav ved godkjenning av lærebedrift.

Tilråding:

1. Side 5, sette inn nytt punkt (d):

d) gjere ei vurdering i samråd med Yrkesutvalet.

2. Side 7, endre første linje i fjerde avsnitt frå:

Fagleg leiar bør vere lokalisert på same arbeidsplass/adresse som læring/lærekandidat

til:

Fagleg leiar skal i hovudregel vere lokalisert på same arbeidsplass/adresse som læring/lærekandidat.

RS 2/15 Satsingsområdet 2015.

Tilråding:

Første avsnitt «Blomster til bedrifter.....»: Utgår.

Tekst nytt første avsnitt:

«Nytte midlar til Læreplasskonferanse 2016».

RS 1/15 Krav ved godkjenning av lærebedrifter.

RS 2/15 Satsingsområde 2015

PS 14/15 Høyring - EUs mobilitetsverktøy ECVET nyttast for å godkjenne kompetanse

Forslag til innstilling

Hordaland fylkeskommune er positiv til innføringa av EUs mobilitetsverktøy ECVET for å godkjenne utanlandsk fagutdanning, med følgjande merknader:

1	Prosesen med å ta i bruk ECVET må samordnast på nasjonalt nivå, og det må leggast opp til grundig opplæring og informasjon.
2	Ansvar for å sikre ein skapleg praksis ved godkjenning av utanlandsk fagutdanning må liggje til eit nasjonalt organ.
3	Høyringa presenterer ingen økonomiske modellar for gjennomføring av bruken av ECVET. Eventuelle meirkostnader for fylkeskommunane må leggjast inn i dei statlege løyvingane til fylkeskommunane.

Saksprotokoll i Yrkesopplæringsnemnda - 10.03.2015

Tilråding frå Yrkesopplæringsnemnda

Hordaland fylkeskommune er positiv til innføringa av EUs mobilitetsverktøy ECVET for å godkjenne utanlandsk fagutdanning, med følgjande merknader:

1	Prosesen med å ta i bruk ECVET må samordnast på nasjonalt nivå, og det må leggast opp til grundig opplæring og informasjon.
2	Ansvar for å sikre ein skapleg praksis ved godkjenning av utanlandsk fagutdanning må liggje til eit nasjonalt organ.
3	Høyringa presenterer ingen økonomiske modellar for gjennomføring av bruken av ECVET. Eventuelle meirkostnader for fylkeskommunane må leggjast inn i dei statlege løyvingane til fylkeskommunane.

PS 15/15 Ymse

Saksprotokoll i Yrkesopplæringsnemnda - 10.03.2015

Vedk. lærlingeklausul

Tok opp lærlingeklausul i offentleg anbod. Ba om å få ei sak til neste møte på måtar å synleggjere behov.

Søkjartal skuleåret 2015/2016

Søkjartal sendast ut med referat.

PS 18/15 Referatsaker (Meldingar)

Arkivnr: 2015/4261-1

Saksbehandlar: Torbjørn Mjelstad/Anne Sara Svendsen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Yrkesopplæringsnemnda	19/15	05.05.2015
Opplærings- og helseutvalet		12.05.2015
Fylkesutvalet		19.05.2015
Fylkestinget		09.06.2015

Lærlingplan og lærlingprognose

Samandrag

Fylkestinget gjorde i møte 9.12.2014 vedtak i sak 75/14 Årsbudsjett 2015 /Økonomiplan 2015-2018. Følgjande merknad var tatt inn i driftsbudsjettet for opplæring:

Lærlingeplan og lærlingprognose

Der er behov for en nærmere sammenheng mellom arbeidslivets behov for kompetanse og undervisningstilbudet på yrkesfag. Det gjennomføres en kartlegging av kompetansebehov og fremtidig tilbud av læreplasser i samarbeid med arbeidslivets parter, med sikte på en tydeligere sammenheng mellom skoletilbud og behov. Arbeidet skal munne ut i et tillegg til skolebruksplanen for yrkesfagtilbud, og evt. justeringer i klassesdimensjonering.

Fylkestinget sette av kr. 500.000,- til dette arbeidet.

I tillegg til dette vart det i møte i prosjektgruppa for Skulebruksplanen (SBP) den 14.1.2015, sak 9/15 Yrkesfag Stor-Bergen, bestemt følgjande:

Torbjørn Mjelstad etablerer arbeidsgruppe som ser dette arbeidet i samanheng med politisk bestilling (Lærlingplan og lærlingprognose).

- *Arbeidet skal prioritere å gi ei vurdering av yrkesfagtilbodet i Åsane*
- *Tentativ frist juni*

Dette er ei svært omfattande bestilling, så stor at det ikkje er mogeleg å svare på alle dei spørsmåla som saka prinsipielt reiser innan gitt tidsfrist. Det er ei krevjande øving å skulle kartleggje framtidig kompetansebehov og framtidig tilbud av læreplassar, fordi biletet er komplekst.

I arbeidet vil det også vere behov for ei viss koordinering mot to andre tiltak som er på trappene. Det første er eit prosjekt i samband med Førebudd på framtida, med hovudfokus på det fireårige løpet. Det skal der gjerast ei vurdering av samhandlinga internt mellom dei ulike delane i Opplæringsavdelinga og samhandlinga med eksterne aktørar innanfor fag- og yrkesopplæringa.

Det andre er eit prosjekt i regi av Regionalavdelinga i HFK, med bakgrunn i regional planstrategi for Hordaland 2012-16. Det er her vedtatt å lage ein regional plan for kompetanse og arbeidskraft med perspektiv fram mot 2030. Hovudspørsmålet planen skal ta opp, er om vi er godt nok rusta til å dekke

framtidens behov for kompetanse og særleg korleis utforminga, innrettinga og dimensjoneringa av utdanningstilbodet kan handtere framtidens utfordringar i arbeids- og samfunnsliv.

Regional-planen skal blant anna omhandle:

- Arbeidslivet sine behov for arbeidskraft
  - Kartlegging av noverande og framtidige behov for og etterspurnad etter arbeidskraft i Hordaland
  - Analyse av korleis bedrifter vurderer behov for arbeidskraft og kompetanse, kva dei etterspør og korleis dei rekrutterer den kompetansen dei treng.
- Kartlegging av utfordringar innan vidaregåande opplæring knytt til forholdet mellom opplæringstilbod, lærlingplassar, og rekruttering og gjennomføring av elevar.

Planprogrammet blir lagt fram i september i år, medan sjølve planen skal vere ferdig i 2017.

Seksjon fagopplæring har sett opp ein framdriftsplan for arbeidet med bestillinga, med sikte på at endeleg sak vert lagt fram for Fylkestinget i møte 8. desember 2015.

Forslag til innstilling

Fylkestinget tek til orientering at endeleg sak om lærlingplan og lærlingprognose vert lagt fram til møtet 08.12.2015.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Svein Heggheim
fylkesdirektør opplæring

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 20.04.2015

Bakgrunn

Fylkestinget gjorde i møte 09.12.2014 vedtak i sak 75/14 Årsbudsjett 2015 /Økonomiplan 2015-2018. Følgjande merknad var tatt inn i driftsbudsjettet for opplæring:

Lærlingeplan og lærlingeprogno

Der er behov for en nærmere sammenheng mellom arbeidslivets behov for kompetanse og undervisningstilbudet på yrkesfag. Det gjennomføres en kartlegging av kompetansebehov og fremtidig tilbud av læreplasser i samarbeid med arbeidslivets parter, med sikte på en tydeligere sammenheng mellom skoletilbud og behov. Arbeidet skal munne ut i et tillegg til skolebruksplanen for yrkesfagtilbud, og evt. justeringer i klassedimensjonering.

Fylkestinget sette av kr. 500.000,- til dette arbeidet.

I tillegg til dette vart det i møte i prosjektgruppa for Skulebruksplanen (SBP) den 14.1.2015, sak 9/15 Yrkesfag Stor-Bergen, bestemt følgjande:

Torbjørn Mjelstad etablerer arbeidsgruppe som ser dette arbeidet i samanheng med politisk bestilling (Lærlingplan og lærlingprognose).

- *Arbeidet skal prioritere å gi ei vurdering av yrkesfagtilbodet i Åsane*
- *Tentativ frist juni*

Arbeid med prognosar

Dette er ei bestilling av monaleg omfang, så stor at det ikkje er mogeleg å svare på alle dei spørsmåla som saka prinsipielt reiser innan gitt tidsfrist. Det er ei krevjande øving å skulle kartlegge framtidig kompetansebehov og framtidig tilbud av læreplasser.

Sidan innføringa av R94 har dette vore ei stadig tilbakevendande problemstilling. På landsbasis står om lag mellom fem og seks tusen ungdomar kvart år utan tilbod om læreplassar, og slik har det vore sidan starten. I arbeidet med R94 forplikta partane i arbeidslivet, den gongen i første rekke LO og NHO, å syte for at 1/3 av kvart årskull skulle vere sikra læreplass. I Hordaland tyder det cirka 2000 nye lærekontraktar kvart år, og der har nivået også lege. Dei tre siste åra har det vore teikna godt over 2000 nye lærekontraktar. Vi har per i dag rundt 4600 løpande lærekontraktar, og talet har aldri vore høgare.

Problemet er at om lag 25 % av kontraktane ikkje følgjer modellen med to år i skule og to år i bedrift. Hordaland er eitt av dei mest fleksible fylka i landet. Vi har mange som følgjer eit såkalla TAF-løp, vi har etter kvart mange som følgjer vekslingsmodellen, og vi har mange som teiknar lærekontraktar med anten tre eller fire års opplæring, det som vert omtala som full opplæring i bedrift. Gjennom desse ordningane får ungdomane ein ny sjanse eller høve til eit meir tilpassa opplæringsløp, og fylkeskommunen tilpassar seg etter kva arbeidslivet etterspør.

Når det kjem så mange opplæringsløp på sida av 2+2-modellen, vert det færre plassar for dei som følgjer normalmodellen. I utdanningsområde der vi har overskot på læreplassar, er ikkje dette noko problem, men i utdanningsområde med større konkurranse om plassane kan det slå uheldig ut. Bedriftene som vi samarbeider med, skil sjeldan på kva type lærling dei teiknar kontrakt med.

Arbeidslivet sitt kompetansebehov er noko som er særst vanskeleg å styre etter. HFK har sidan 1996, då dei første skulle ut i lære etter R94, innhenta såkalla intensjonsavtalar frå dei delane av arbeidslivet som deltek i lærlingordninga. Det er, og har vore, ei stor utfordring å få særleg høg grad av forpliktning knytt til desse avtalane. Dei fleste fylkeskommunane har gått bort frå intensjonsavtalar og sikrar seg oversikt via andre metodar. I Rogaland til dømes har dei mellom anna såkalla dimensjoneringsmøte med opplæringskontora. Hordaland fylkeskommune gjennomfører våren 2015 dialogmøte med dei største opplæringskontora i fylket, 22 stk. Eitt av dei sentrale spørsmåla til opplæringskontora er nettopp dette med å kunne sjå lenger inn i

framtida enn seks månader. Fleirtalet så langt melder om dei same problema som fylkeskommunen har hatt med å få arbeidslivet til å svare presist på førespurnader kring dette.

Det HFK har gjort dei siste åra, er å bruke historiske tal som grunnlag for å setje eit tal for intensjonsavtalar. Dette gir oss ein relativt god peikepinn frå år til år så lenge verda er nokolunde stabil. Men den raske nedbemanninga ein no ser innan oljerelatert industri, er det umogeleg å føresjå gjennom historiske tal, og dei har då liten verdi.

HFK har over lang tid dimensjonert høgt innan både TIP-områda og elektrofaga. Dette har resultert i at fylkeskommunen har måtta etablere såkalla slutttopplæringsløp i skule, som altså ikkje er læreplass. Nokre tilbod har vore gode, medan andre har vore dårlege, med høg strykprosent. HFK har av omsyn til ungdomane arbeid med å utvikle desse slutttopplæringsløpa, slik at det blir ei reell tilrettelegging for at elevane skal klare fagprøva. Nokre av Vg3 slutttopplæringsløpa er utvida til 18 månader mot før 12 månader. Dette har sjølvsagt òg ei kostnadsside, som kunne vore unngått om ein hadde trekt ned elevtalet på desse utdanningsområda. Det har vore slike tilbod av og på sidan innføringa av R94.

Elevane sitt val og arbeidslivet sitt behov

Det er fleire faktorar som påverkar ei god og robust dimensjonering. Kva elevane søker av utdanningar, er ein viktig faktor. Innan utdanningsområda Restaurant- og matfag, Bygg- og anleggsteknikk og Design og handverk har det over tid vore for lite søkjarar i forhold til arbeidslivet sitt behov. At det på desse områda tydeleg er ein god sjanse for å få seg ein læreplass, ser ikkje ut til å påverke søkjarmønsteret.

Innan områda TIP og Elektro er situasjonen ein annan. Her er det kvart år langt fleire søkjarar enn det er læreplassar, utan at dette heller ser ut til å påverke søkjarmønsteret nemneverdig.

Det har gjennom 10 år vore jobba systematisk med skulering av rådgjevingstenesta både på vidaregåande nivå og på ungdomsskulenivå. Senter for yrkesretteleing vart etablert i 2005, og skulle bidra til mellom anna dette. Mykje godt arbeid har vore lagt ned, men det er vanskeleg å sjå kva som egentlig har effekt.

Studiar viser at foreldra sin utdanningsbakgrunn betyr ein del når ungdom vel utdanning. Dette ser vi også tydeleg i vårt fylke, der om lag 35 % av ungdomskulla vel yrkesfag i Bergen, mens biletet er omvendt når vi held Bergen utanfor. Eit litt kuriøst eksempel på korleis geografi og foreldre sin utdanningsbakgrunn spelar inn, ser vi ved Dale barne- og ungdomsskule, der heile 16% av elevane vel Design og handverk som fyrste ønskje, mens det for resten av fylket er under 2 % som søker seg til dette utdanningsområdet.

Eleven sin mobilitet er også ein variabel i dimensjoneringsarbeidet. Det er politisk bestemt (mellom anna gjennom Skulebruksplanen 2012-2025) at det skal vere eit variert skuletilbod i fylkeskommunen. Dette betyr at elevane rundt i fylket sjeldan treng å flytte etter grunnskulen for å gå i vidaregåande opplæring. Ein gjennomgang av dei enkelte skulane sin suksess med å få elevane gjennom to år i så god «stand» at dei kjem vidare i lære, viser at det er store variasjonar mellom skular og mellom utdanningsprogram på den einskilde skule. Eit døme på dette er Voss vidaregåande skule sitt tilbod i el-energi i Granvin, der vi ser at om lag fire til fem elevar får læreplass kvart år. Skulen har i år 20 søkjarar til tilbodet. Tilbodet er vedtatt lagt ned og skal inn i Nye Voss vidaregåande skule. Det vert ikkje fleire læreplassar av den grunn, og det bør gjerast ein grundig jobb med å utvikle tett samarbeid mellom skulen og omliggande arbeidsliv. Dersom ein berre legg vilkåra for læreplass til grunn, så bør tilbodet leggjast ned, men legg ein søkjartalet til grunn, så bør det oppretthaldast.

Ein annan viktig faktor er elevane sin bakgrunn, forstått som resultat, karakterar, fråvær og vilkåra elevane har for å vise seg fram i Prosjekt til fordjuping. Tal frå nasjonalt hald syner at minst 60 % av alle læreforhold blir etablerte gjennom det relasjonsskapande faget Prosjekt til fordjuping. Vi har ikkje tal på dette for vårt fylke, men gjennom dialogmøte med opplæringskontora blir PTF trekt fram som ein særskild viktig rekrutteringsveg, så biletet er nok det same i Hordaland. Ein gjennomgang frå 2013 og 2014 med oversikt over den einskilde skule sin suksess med å få elevane vidare i opplæringsløpet syner store variasjonar, og noko av forklaringa er knytt til korleis ein nyttar dette faget.

Når det gjeld karakterar og frávær, så veit vi at dette er avgjerande for om bedrifta vel å ta inn lærling eller ikkje. I dei aller fleste faga får dei 15 på papiret best kvalifiserte søkjarane opptil fleire læreplassar å velje i, og dette skjer anten det er mangel på søkjarar eller mangel på læreplassar. Alle jaktar på dei «beste». I andre enden av søkjarlista vert det tilsvarande mindre tilbod. I dei faga der det i utgangspunktet er for få læreplassar i forhold til søkjarar, fell dette uheldig ut for dei med dei dårlegaste papira, medan det i fag med mangel på søkjarar stort sett ordnar seg for dei fleste. Store lærebedrifter i Hordaland som til dømes Statoil tar ikkje inn lærlingar som har frávær eller karakterar som ligg mykje under fem i snitt, og dette gjeld i alle fag anten det er kjemiprosessfaget eller kontor- og administrasjonsfaget.

Lærlingordninga er bygd opp kring det som ein gjerne omtalar som trepartssamarbeidet. Trepartssamarbeid er velkjent også innan til dømes tariff- og lønsoppgjer. Eit slikt samarbeid seier noko om styringslogikken som HFK har overfor samarbeidspartane. I klåre ord betyr det at vi ikkje styrer kven som får læreplass, og vi kan heller ikkje pålegge bedriftene å ta inn lærlingar. Til dette treng vi andre incentiv. Det har dei siste åra vore rause tildelingar av offentlege midlar til lærlingordninga - anten det har vore i form av prosjekt, eller det har vore tildelt gjennom rammetilskotet. Hordaland si erfaring med dette er at ekstra pengar for svake eller lite motiverte søkjarar har liten effekt. Det er også sett i gang ein kampanje med 50 000 kr ekstra for kvar ny lærebedrift, men vi ser heller ikkje at dette har nokon stor effekt.

I 2014 vart det mellom anna lyst ut midlar frå Utdanningsdirektoratet, omtala som «tiltak 39». Dette er ein referanse til Stortingsmelding 20 (2012-2013), og skulle vere kvalifiseringstiltak for dei søkjarane som ikkje hadde fått seg læreplass. Hordaland gjennomførte i 2014 to ulike tiltak, eitt før sommaren for ei gruppe som kanskje berre trong eit lite puff, og eitt tiltak etter sommaren for dei som trong litt meir. Vi hadde totalt om lag 30 ungdomar i dei ulike tiltaka, 18 av dei hadde ved utgangen av 2014 fått seg læreplass. Alle som var med i tiltaka, hadde bestått Vg1 og Vg2. Dette er ressurskrevjande tiltak, som vi ikkje løyser med meir statlege pengar, men med personalressursar. Fagopplæringskontoret brukte frå august til desember ei stilling på ei gruppe på 18 søkjarar, og av desse var det til slutt åtte som fekk læreplass. Denne gruppa var ikkje einsarta, dei hadde store individuelle utfordringar, men noko var felles, dei hadde alle ei oppleving av at ingen hadde hjulpet dei med å få læreplass. Dei kunne ikkje setje opp CV, dei kunne ikkje skrive søknad, og dei visste lite om korleis ein får kontakt med bedrifter og korleis ein oppfører seg på intervju. Alt dette måtte dei i løpet av hausten øve på. Med tanke på at desse hadde gått to år på vidaregåande skule, gir det oss ein peikepinn på utfordringane som finst blant nokre av ungdomane.

Ein lærlingplan/lærlingprognose må ta opp i seg alle desse problemstillingane som er nemnt innleiingsvis dersom ein har ambisjon om å få fleire ut i lære. Dette løyser ein ikkje ved rein teljing.

I lærlingordninga er det over 180 lærefag, mange er det liten eller ingen aktivitet i. I Hordaland dekkjer vi nesten 90 % av produksjonen vår med 32 lærefag. Dette betyr at det ikkje er umogeleg å få dette til, for vi har god oversikt over desse faga og talet på lærlingar kvart år, og det bør vere mogeleg å bli meir treffsikker i dimensjoneringa. Betring av kunnskapsgrunnlaget vårt har vore noko vi har arbeidd mykje med, vi er ikkje på langt nær i mål med dette, men vi blir stadig betre. Tal skular, tal opplæringskontor og tal ungdomar gjer at dette er ei komplisert oppgåve.

Det er ofte ein tendens til å behandle alle yrkesfaga som eitt område, anten så går ein på studieførebuande eller så er det yrkesfag. Men skiljet mellom dei ulike yrkesfaga er like stort som skiljet mellom yrkesfag og studiespesialiserande. Dersom ein følgjer den offentlege debatten, sit ein gjerne igjen med eit inntrykk av at altfor få vel yrkesfag, at yrkesfag fell i popularitet osb. Dette er nok ein realitet på nokre område, men gjeld definitivt ikkje på alle områda. Dei store områda som Elektro, TIP, og Helse- og oppvekst er alle populære utdanningsprogram som har god søkning til Vg1. Når det gjeld foredlinga av elevane til lærlingar, så er det innan desse tre områda store og ulike utfordringar. Helse og oppvekst er meir og meir prega av elevar som ikkje har tenkt seg vidare i lære, men som siktar seg inn mot påbygg. Dette melder lærarane som eit problem for faga, og vi ser det tydeleg i kor mange som er i lære etter Vg2. At dei same skulane som har helse og oppvekst ofte gjerne også har påbyggsklassar, er nok òg med å bidra til dette. Vi veit at jenter er i ferd med å bli i klårt fleirtal innan høgare utdanning. I Bergen er for eksempel over 70 % av studentane ved legestudiet jenter. Det vil vere naivt å tru at elevane ved helse og oppvekst har annleis preferansar.

Mens det på Helse og oppvekst er fem lærefag totalt å velje i, er det på TIP over 70 lærefag. Dette er noko av utfordringa for programområdet. Å få ut informasjon til elevane om dei mogelegheitene som ligg i området, har vist seg vanskeleg. HFK deltek i eit hospiteringsprosjekt i regi av UDIR, der TIP-området er eitt av satsingsområda. Noko av målet med dette er nettopp å hjelpe lærarane med kunnskap om dei ulike faga.

Innan TIP har fag som gir moglegheit til arbeid i oljebransjen, vore populære. Linja ved Bergen maritime vgs, Brønnteknikk, var i 2014 den med høgast snitt på inntak med 5,2. Maritime fag og industriteknologi er også populært, mens bilfaga er dei som har dei på papiret svakaste elevane, noko som igjen betyr noko for sjansane for læreplass.

I området industriteknologi finn vi den største utfordringa innan heile TIP-området. Elevar som går på industriteknologi, kan søkje læreplass i 25 lærefag. Over 80 % av elevane søkjer seg ut i lære i industrimekanikarfaget, men i dette faget har vi hatt problem i mange år. I prinsippet kan ein seie at det er nok læreplassar samla i dei 25 faga, men det hjelper lite når majoriteten av søknadene går mot industrimekanikar. Det er også ei geografisk utfordring knytt til dette programområdet. Når elevane ikkje er mobile, går ikkje dette opp.

Elektrofaga er det mest vellukka programområdet vi har. Sjølv om vi tid om anna må gjennomføre Vg3 sluttopplæringsløp i elektrikarfaget, er dette eit problem som meir er knytt til geografi enn til overdimensjonering. Noko av utfordringa er sjølvstekt at når eit fag åleine tar inn over 240 lærlingar kvart år, vil berre ein 5 % nedgang i inntaket av lærlingar bety at nesten ein klasse ikkje får læreplass. I tillegg til elektrikar og energimontør er det stort volum innan automatikarfaget. Dette faget har tre års opplæring i skule før elevane skal ut i lære. HFK innførte tilskot for desse lærekontraktane i 2013, og det har resultert i at fleire kjem ut i lære. Faget er tett knytt til oljerelatert industri og får seg nok ein knekk i 2015. Dersom desse elevane ikkje får læreplass, får dei tilbod om fagprøve fordi dei har fått dei tre åra med opplæring dei har rett på.

Når det gjeld områda Bygg- og anleggsteknikk, Restaurant- og matfag, Service og samferdsel, Design og handverk og Naturbruk handlar underskotet på lærlingar i hovudsak om at dei ikkje får nok elevar til utdanningane. Vi har prosjekt på vekslingsmodell innan tømrarfaget og startar i 2015 opp med frisørfaget, dersom det kjem nok søkjarar. Her må dei ulike bransjane saman med skulane drive god marknadsføring. Mange gode initiativ er her sett i gang, m.a. har Bygningsgruppen ein felles rekrutteringskampanje til bygg- og anleggsfaga. Dersom ein ønskjer å tvinge elevar inn her, så må vi a) byggje ned studiespesialiserande og b) ikkje opprette fleire klasser innan TIP, Elektro og Helse. Om dette resulterer i fleire elevar inn der vi treng fleire, veit vi ikkje.

Det kan sjå ut som ein over tid må leve med ei overdimensjonering og heller satse på gode sluttopplæringsløp som erstatning. Elevane er sjeldan misnøgde med slike opplegg, skulane som er med, er sjeldan misnøgde, og bransjane er heller ikkje misnøgde, så lenge dei blir involverte som ein del av trepartssamarbeidet. Dei som ikkje er nøgde, er sjølvstekt bransjane som ikkje får tak i elevar og seinare lærlingar, og som naturleg nok ser det som lite føremålstenleg å ha opplæringsløp som ikkje resulterer i læreplass, på same måte som ein skuldar på påbygg for manglande rekruttering.

Tiltak og framdrift

Seksjon fagopplæring har som målsetting å få ei meir profesjonell fag- og yrkesopplæring i Hordaland, til beste for elevar og lærlingar. I samband med denne saka ønskjer vi derfor både å ha ein gjennomgang av interne rutinar, sjå på korleis vi på beste måte kan gje tilbod av ulike slag til søkjarane og arbeide for å få best mogleg kvalitet i opplæring i bedrift, i tillegg til å sjå på utfordringane rundt dimensjonering.

	Tiltak	Arbeids- grupper	Ferdig når	Ansvar
Interne tilhøve i opplærings-avd.	Rutinar i samband med klassesaka (ref. også Deloitte) Inkludere tal for moglege lære plassar	Tverrfagleg gruppe i opplæringsavd	30.9.15	Fylkesdirektør opplæring
	Betre kartlegging av behova for tiltak for ulike delar av søkjarmassen - Ikkje kvalifiserte for formidling - IB programfag - IB i meir enn to fellesfag - IV - Søklarar til full opplæring i bedrift - Søklarar til læreplass som berre har grunnkompetanse - Søklarar frå andre fylke - Søklarar utan ungdomsrett - Kvalifiserte for formidling - Søklarar med IB i inntil to fellesfag - Søklarar med stort fråvæer frå skulen/nedsett i orden/åtferd - Søklarar med manglande norskkunnskapar - Søklarar som er «beskjedne» - Søklarar som er lite motiverte - Søklarar med ulike diagnosar - Søklarar til fag med få lære plassar	Fagopplæringskontoret	30.4.15	Seksjonsleiar fagopplæring
	Systematisering og fast etablering av tilbud til dei ulike gruppene av søklarar som har vanskar med å få lære plass. - Kvalifiseringsprogram for å få bestått teori i regi av avgivarskulen - Sommarskule i matematikk - Norskopplæring - Kurs i søknadsskriving og intervjutrening - Kurs for dei med lite motivasjon, sosial kompetanse mm. - Etablere «ressursteam» for søklarar med diagnosar som krev særlege tiltak i bedrift - Læreplass i andre fylke - Alternative Vg3-tilbod i skule	Fagopplæring Seksjon skule	31.5.15	Fylkesdirektør opplæring
	Ansvars- og arbeidsfordeling mellom skule, fagopplæringskontoret, inntakskontoret, OT/PPT, NAV Informasjonsutveksling om søklarane mellom instansane for å kunne gje eit best mogleg tilbod	Fagopplæring Seksjon skule Inntakskontor OT	31.5.15	Fylkesdirektør opplæring
Det fireårige løpet. Forbettrings-område for	Statistikk: Kor mange elevar har fått lære plass av dei som starta i Vg1 i 2011 - Kontraktar per år - Per utdanningsprogram	Fagopplæring	30.4.15	Seksjonsleiar fagopplæring

overgangen mellom skule og bedrift	• Per skule • Tal frå SSB			
	Betre kvaliteten på inngangen til vgo • Rådgiving Etablere rutinar for at skulen • Ikkje kan sleppe eleven vidare før fullført trinn (kvalifiseringsprogram) Betre overgangen frå Vg2 til læreplass: Skulen si rolle (kvalitet) • Skulen må kvalifisere elevane til læreplass • Korleis kan skulen gi best mogleg opplæring fram mot læreplass • Korleis kan skulen førebu elevane på å søke læreplass • Kva kan skulen gjere for å bidra til å finne læreplassar (PTF) • Opprette funksjon som lærling-koordinator på skulane? • Plikt til å skaffe praksisplass i tilfelle eleven ikkje får læreplass? Fagopplæringskontoret si rolle (kvalitet i opplæring i bedrift / kvantitet på læreplassar) • Brosjyre til alle Vg2-elevar om muligheitene vidare primo februar • Informasjon • Læreplasshappening (Aksjon lærebedrift) • «Rett søkjar til rett plass» - meir målretta arbeid med å finne «rett» læreplass til ulike søkjargrupper • Lærlingombod frå 2017 • God opplæring til lærebedrifter • God oppfølging av opplæringa i bedrift • Ressursteam/betre oppfølging av utfordrande tilhøve i læretida • Profesjonelle prøvenemnder Bedrifta si rolle (kvalitet) • Tettare dialog med skulen • God kunnskap om rolla som lærebedrift	Fagopplæring OT Rektorar	30.6.15	Fylkesdirektør opplæring
Kartlegging av «Næringslivet behov»	På kort sikt: • Del lærebedrifter av totale bedrifter • Behov for lærlingar to år fram i tid innan dei ulike UP/bransjar/regionar (?) • Historiske tal På lang sikt: • Spissing av SSB sine tal så dei kan relaterast til aktuelle utdanningsprogram	NHO/LO Bransjerepresentantar Regionalavd. AUD	30.9.15	Fylkesdirektør opplæring

	Regional plan for kompetanse og arbeidskraft Etablere framtidig og fast samarbeid for «lærling-prognosar» Dialogmøte skule, bransjar			
Vurdering av yrkesfag-tilbodet i ulike regionar				Fylkesdirektør opplæring
Politisk sak	Fylkestinget		8.12.15	

Gjennomgang av utvalde yrkesområde i Stor-Bergen 2013 og 2014. Dimensjonering og lærlingplan.

Vg2	Nye kontraktar - 13	Elevar -13	Elevar i lære hausten -13	Nye kontraktar - 14	Elevar -14	Elevar i lære hausten -14
Elenergi	202	154	105	160	160	95
Byggteknikk	217	135	70	208	109	60
Industriteknologi	145	149	73	129	183	78
Kjøretøy	79	101	40	80	89	41
Barne- og ungd.arbeidar	73	192	43	93	175	38
Helsearbeidar	114	156	69	100	187	45

Ein plan om lærlinginntaket for Stor-Bergen har to dimensjonar. Den eine dimensjonen er kva elevane ønskjer seg av utdanning, og den andre er kva arbeidslivet har behov for. I tabellen over er følgjande med: Nye kontraktar innan området, og her er alle kontraktar med anten det er ordinær 2+2-modell eller andre løp. Elevtalet syner kor mange elevar som gjekk på området på Vg2. Elevar i lære haust er dei elevane som gjekk direkte frå Vg2 og ut i lære påfølgjande haust. I omgrepet Stor-Bergen ligg i tillegg til Bergen Askøy, Fjell, Sund, Øygarden, Os og Fusa.

Arbeidslivet sitt behov i Stor-Bergen

Grovt sett kan ein seie at det er ei stor underdekking innan bygg- og anleggsbransjen. Her kunne ein utan problem hatt fem klassar til med dette tilbodet i Stor-Bergen. Det same viser tala for Restaurant- og matfag, også her kan ein utan problem auke tilbodet med tre klassar. Tabellen over syner ikkje Restaurant- og matfag då dette utdanningsprogrammet utgjer ein liten del av totaltilbodet i Stor-Bergen, men vi veit at etterspurnaden etter lærlingar er stor. Utdanninga innan desse utdanningsområda er at elevane i liten grad vel dette, og i tillegg ser vi at det er ein liten del av elevane som går frå Vg2 og ut i lære. Det er store forskjellar mellom dei sju skulane som tilbyr mellom anna Vg2 byggteknikk når det gjeld kor stor del av elevane ein finn igjen i lære påfølgjande haust.

Når det gjeld Helse- og oppvekstfaga, er det ein aukande tendens til at elevane ikkje går vidare i lære. Ein høg del av kontraktane er teikna med vaksne. Inntaket av lærlingar vert også klårt styrt av kommunane sine vilkår for å ta inn lærlingar. Behovet er nok i mange samanhengar større, men budsjettituasjonen er i stor grad avgjerande for lærlinginntaket.

Innan faga som byggjer på Vg2 Elenergi, var det i 2013 det høgste talet på nye kontraktar nokon gong, med over 200 nyteikningar. At talet vart redusert såpass mykje i 2014, er noko urovekkande, og det førte til at HFK måtte etablere Vg3 slutt opplæringsløp for søkjarar som ikkje fekk lære plass. Bransjen sjølv har ikkje noko god forklaring på nedgangen, men seier at nivået i 2014 er meir normalt og at 2013 var spesielt.

Elevtalet aukar noko i same periode. Dette er eit populært utdanningsprogram, men ein reduksjon på to klassar ville i Stor-Bergen gitt ei meir treffsikker dimensjonering.

Når det gjeld faga som byggjer på Vg2 Industriteknologi, er utfordringane samansette. Vg2-kurset kvalifiserer til 24 lærefag, med faget industrimekanikar som det største. Om lag 60 % av søkjarane vel dette faget. Dei siste fem åra har HFK organisert Vg3 slutt opplæringsløp innan dette området. Faga innan området er sterkt knytte til oljeindustrien, og vi ser at del kontraktar går ned frå 2013 til 2014, noko av forklaringa ligg der. Det er venta ein større nedgang i 2015. Dette skjer samstundes som talet på elevar aukar i Stor-Bergen. Innan dette området ville ein reduksjon på 50 elevar på Vg2 gitt ei meir riktig dimensjonering. Programområdet er populært blant ungdomane sjølv om søkjartala går ned i 2015, noko som må seiest å vere positivt med tanke på sjansane elevane har til å få seg læreplass.

Faga som byggjer på Vg2 kjøretøy, har også samansette utfordringar. Vg2 kjøretøy rekrutterer frå same utdanningsprogram som industriteknologi, og ein har sett ein tendens over tid til at det er dei teoretisk svake elevane som hamnar på dette programområdet, gjerne av di dei ikkje kjem inn på industriteknologi. Det er dårleg gjennomføring frå skule og ut i lære. HFK har også her måtta ha alternativ slutt opplæring dei siste åra. Ein kunne også på dette området redusert talet på elevar med ein til to klassar.

I tabellane som følgjer, er det oversikt over dei same fagområda, men fordelt på skulane i Stor-Bergen. Dette kan gje oss ein peikepinn på i kva grad skulen har innverknad på elevane sine sjansar til å få læreplass. Når det gjeld Elenergi, ser vi at Slåtthaug vgs har den høgste delen av elevar som er i lære påfølgjande haust, heile 23 av 25 elevar. I den andre enden av skalaen finn vi Årstad vgs der 27 av 51 elevar er i lære påfølgjande haust. Tala i tabellen tar ikkje omsyn til om elevane har søkt læreplass eller ikkje. Tala tar heller ikkje omsyn til om det er elevar med særskilde behov i desse klassane. Innan Helse- og oppvekstfaga ser vi ein klår tendens til at elevane ikkje ønskjer seg ut i lære. Skular melder tilbake at dette er ei stor utfordring. Elevane vil heller ikkje ut i praksis i prosjekt til fordjuping av di dei ikkje har planar om å gå i lære. Vi ser at dette er ein gjennomgåande trend på alle skular i Stor-Bergen.

Innan fagområda Industriteknologi ser vi store forskjellar mellom skulane. Medan skular som Arna, Åsane og Askøy har få elevar i lære påfølgjande haust, har Bergen maritime og Fusa vgs ein høg del elevar i lære påfølgjande haust.

Når det gjeld området Kjøretøy, ser vi at berre om lag halvparten av elvane er å finne igjen i lære påfølgjande haust.

Oversikt over kor mange elevar frå skulane som er i lære påfølgjande haust (2014):

Elevar frå Vg2 og i lære i 2014						
Skular	Elenergi		Byggteknikk		Industriteknologi	
	Elevar	Elevar i lære	Elevar	Elevar i lære	Elevar	Elevar i lære
Arna vgs			9	6	14	2
Askøy vgs	15	7	12	2	10	1
Bergen Maritime vgs	24	18			15	10
Fusa vgs					13	8
Fyllingsdalen vgs						
Laksevåg vgs	12	8	28	17	26	15

Lønborg vgs						
Nordahl Grieg vgs						
Olsvikåsen vgs						
Os vgs	15	11	7	5		
Slåtthaug vgs	28	25	26	19	26	12
Sotra vgs	15	10	13	6	30	19
Årstad vgs	51	27			33	8
Åsane vgs			14	5	16	3
Sum	160	106	109	60	183	78

Oversikt 2014 framhald:

Elevar i lære i 2014						
	Kjøretøy		Barne og ungdom		Helsefagarbeidar	
Skular	Elevar	Elevar i lære	Elevar	Elevar i lære	Elevar	Elevar i lære
Arna vgs			9	3	14	1
Askøy vgs			11	1	13	1
Bergen Maritime vgs						
Fusa vgs					7	3
Fyllingsdalen vgs					30	7
Laksevåg vgs						
Lønborg vgs			31	9	31	8
Nordahl Grieg vgs			15	1	16	3
Olsvikåsen vgs			27	1	15	5
Os vgs	14	5	15	3	12	2
Slåtthaug vgs	27	13	14	6	23	6
Sotra vgs	15	7	27	8	12	4
Årstad vgs	33	16	26	6	14	5
Åsane vgs						
Sum	89	41	175	38	187	45

Lærlingplan og lærlingprognose

Å få fag- og yrkesopplæringa til å hengje saman er ikkje ei enkel øving. Det å ha nok tilgang på læreplassar i forhold til dei elevane som kjem ut frå skulane, er ei side av dette. Det å kunne styre elevane i retning av nokre område er ei anna side. I tillegg syner tala oss også at det er tydelege skilnader mellom skulane når det gjeld kor stor del av elevar som går vidare i lære.

Arbeidslivet sitt behov vert også styrt av kva for kvalitet som kjem ut frå skulane. Dei som HFK sit igjen med av søkjarar kvart år, har gjennomgåande høgt fråvær og eit karaktersnitt som ligg under gjennomsnittet. Dette arbeider vi med heile tida. Nokre fylkeskommunar har begynt å ha såkalla formidlingskoordinatorar ute ved den einskilde skule. Dette er heilt klårt med på å styrke arbeidet rundt prosessen med å få elevane vidare i lære.

Nokre fylkeskommunar sender elevane som ikkje får seg læreplass tilbake til avgjevarskulane for oppfølging og hjelp vidare. Alt dette er tiltak som bør utgreiast og vurderast gjennomført i Hordaland. Hordaland er eit samansett fylke, med mange skular og geografisk store avstandar. Dette gjer det ekstra utfordrande å skulle ha tydelege prognosar og planar.

Målsettinga med arbeidet er å få oversikt over følgjande:

Dimensjonering	Behovsanalyse	Lærlingeplan
Tilbod som blir lyst ut Oppretting og nedlegging Inntak til Vg1 og Vg2 Kortsiktige behov Langsiktige behov	«Næringslivets behov»	Plan for tal læreplassar Plan for omfang og type Plan for alternativ slutt opplæring Plan for allmennfagleg påbygg

Arkivnr: 2015/3601-29
Saksbehandlar: Nils Skavhellen, Birthe Haugen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Yrkesopplæringsnemnda	20/15	05.05.2015
Opplærings- og helseutvalet		12.05.2015
Fylkesutvalet		19.05.2015

Justering av tilbudsstrukturen, skuleåret 2015/2016

Samandrag

Denne saka tek for seg justering av tilbudsstrukturen ved dei vidaregåande skulane på bakgrunn av søkjartala (prognoseinntaket) pr. 1. mars 2015.

Planlagt tilbudsstruktur ved dei vidaregåande skulane for skuleåret 2015/16 vart godkjent av Fylkesutvalet i desember 2014. Kvar vår, etter at søkjartala er klare, må det likevel gjerast mindre justeringar i tilbudsstruktur og talet på elevplassar.

I fylkesutvalssak 290/13 fekk fylkesrådmannen fullmakt til å tilpasse talet på elevplassar med utgangspunkt i søkjartala. Det skal då ikkje berre takast omsyn til søkjartalet til ein spesiell skule, men også til talet på søkjarar/plassar ved skular i same område/region. I same sak vart det også sagt at dersom utdanningsprogram (Vg1) eller programområde (Vg2 og Vg3) blir vurdert nedlagt, så skal dette leggjast fram til politisk behandling.

Ved vurdering av prognoseinntaket ser ein i utgangspunktet på talet av primærønskjarar (ønskje 1) til det einskilde program. Primærøskjartalet gir likevel ikkje det totale bilete av søkjargrunnlaget. Difor må ein også sjå på talet av sekundærønskjarar, og vurdere kor mange av desse som ikkje vil få plass på sitt primærønskje. Det er også viktig å understreke at sjølve inntaket blir gjort på grunnlag av karakterpoengsummen, ikkje slik at primærønskjarar har førerrett framfor søkjarar som har dette som lågare ønskje. Primærøskjartalet er likevel viktig fordi desse søkjarane blir rekna som meir «sikre» enn dei som har tilbodet som lågare ønskjenummer.

Fylkesrådmannen understrekar at ein i denne saka, som hovudregel, tek utgangspunkt i søkjartal, ikkje i meir prinsipielle spørsmål som t.d. tilgang på læreplassar eller kva skular som skal ha kva type tilbod. Dette er spørsmål som må takast opp i den årlege klassesaka i desember - ikkje etter at søkjarane har registrert ønskja sine ut frå vedteken tilbudsstruktur. Unntaket frå dette er at det blir gjort framlegg om å redusere talet på elevplassar innanfor Vg2 Brønnteknikk på grunn av lågare tilgang på læreplassar.

Til slutt i denne saka ligg det tabellar over auke/reduksjon i elevtal som er gjort administrativt for komande skuleår.

Forslag til innstilling

Skulenamn	Kursnamn	Budsjettert elevtal	Tal reduksjon	Tal plassar ved inntaket skuleåret 2015/2016
Etne vidaregåande skule	Vg1 Medium og kommun.	12	12	0
Kvinnherad vidaregåande skule	Vg1 Restaurant og matfag	12	12	0
Hjeltnes vidaregåande skule	Vg1 Naturbruk	12	12	0
Norheimsund vidaregåande skule	Vg1 Helse og oppvekstfag TAF	12	12	0
Voss husflidskule	Vg1 Studiespes.m/formgj.	15	15	0
Voss vidaregåande skule	Vg1 Service og samferdsel	15	15	0
Voss vidaregåande skule	Vg2 Kjøretøy	12	12	0
Austevoll vidaregåande skule	Vg1 Elektrofag	12	12	0
Bergen maritime videregående skole	Vg2 Brønnteknikk	45	15	30
Osterøy vidaregåande skule	Vg1 Design og handverk	15	15	0
			132	

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Svein Heggheim
fylkesdirektør opplæring

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg

- 1 Auke/reduksjon i elevtala - Administrativ behandling

Fylkesrådmannen, 14.04.2015

I fylkesutvalsak 286/14 «Justering av undervisningstilbudet 2015/16» vart tilbodsstrukturen for skuleåret 2015/16 fastsett. I denne saka blir det gjort framlegg om justeringar i tilbodsstrukturen basert på søkjartala til dei vidaregåande skulane etter at søknadsfristen gjekk ut den 1. mars 2015. Denne saka vert nedanfor omtala som «prognoseinntaket».

I fylkesutvalssak 290/13 fekk fylkesrådmannen fullmakt til å tilpasse talet på elevplassar på bakgrunn av søkjartalet ved prognoseinntaket. Dette gjeld når tilpassinga berre fører til at talet på elevplassar t.d. blir justert opp eller ned fordi søkjartalet tilseier dette. Dersom søkjartalet til eit utdanningsprogram (Vg1) eller programområde (Vg2 eller Vg3) er så lågt at det blir vurdert lagt ned, skal saka leggjast fram for politisk behandling.

Fylkesrådmannen vil understreke at denne saka, som hovudregel, tek utgangspunkt i søkjartal, ikkje meir prinsipielle spørsmål som t.d. tilgang på læreplassar eller kva skular som skal ha kva type tilbod. Dette er spørsmål som må takast opp i den årlege klassesaka i desember - ikkje etter at søkjarane har registrert ønskja sine på bakgrunn av vedtatt tilbodsstruktur. Unntaket frå dette er at det blir gjort framlegg om å redusere talet på elevplassar innanfor Vg2 Brønnteknikk på grunn av lågare tilgang på læreplassar.

I prognoseinntaket er søkjartalet til Vg1-tilboda, med unntak av studiespesialiserande utdanningsprogram, tett opp til det søkjartalet som vil vere aktuelt når 1. inntakssomgang skal gjerast i byrjinga av juli. Til Vg2- og Vg3-tilboda vil søkjartala som hovudregel bli lågare. Årsaka til dette er at ein del søkjarar ikkje får karaktergrunnlag til å få plass på høgare kursnivå, eller at dei sluttar før det kompetansegejevande kurset er fullført.

Til studiespesialiserande utdanningsprogram er det ei utfordring at mange søker både offentlege og private vidaregåande skular. Til dels gjeld dette også innanfor Vg1 Medium og kommunikasjon og Vg1 Idrettsfag, men her er tala mindre og meir handterbare. Når ein skal vurdere søkjartalet til dei einskilde skulane må ein såleis ta høgde for at minst 20% av søkjarane til alle årstrinn studiespesialiserande utdanningsprogram, har trekt søknaden sin til våre skular.

Rektorane vart orienterte om søkjartala til sine skular på eit møte den 13. mars 2015. Deretter vart det gitt ein frist på to veker med å sende tilbakemelding til Opplæringsavdelinga. I framlegg til nedlegging av tilbod er det opplyst om skulen har ei anna vurdering til dette. Kommenterar frå skulane ligg elles ved denne saka som uprenta vedlegg.

Når eit tilbod blir lagt ned, får søkjarane uansett ønsjeprioritering melding om dette i brev. Dei vil få høve til å endre skule-/kursprioritering direkte på Vigo.no innan ein frist som blir opplyst i brevet. Søkjarane vil ikkje automatisk bli overførte til ein annan skule som tilbyr det aktuelle utdanningsprogrammet/programområdet. Dersom søkjaren ikkje gjer endringar på Vigo.no blir alle dei andre ønskja som var registrerte pr. 1. mars flytta eit hakk opp på prioriteringslista, og deretter behandla på vanleg måte.

Samandrag av dei viktigaste punkta i prognoseinntaket 2015:

Totalt søkjartal frå Hordaland:	18381
Nedgang i søkjartalet samanlikna med 2014:	629
Tal søkjarar med Ungdomsrett:	17219
Nedgang i søkjartal med Ungdomsrett samanlikna med 2014:	684 (sjå nedanfor)

NB: Den reelle nedgangen i søkjartalet med Ungdomsrett er mellom 300-400. Samanlikninga med 2014 er ikkje heilt reell fordi særleg søkjarar frå Sveio og Etne no registrerer søknaden sin i Vigo.no for Rogaland. Dette er i samsvar med den nye avtalen mellom Rogaland og Hordaland som vart inngått hausten 2014.

Søkjarmønsteret mellom dei studiespesialiserande utdanningsprogram og yrkesfag er uendra, men med ei lita forskyving internt mellom programma.

Hovudpunkt i prognoseinntaket 2015:

- 242 færre søkjarar til Vg1 Teknisk og industriell produksjon.
- Auke i søkjartalet til Vg1 Bygg- og anleggsteknikk (70), men søkjartalet er likevel ikkje høgare enn det var i 2013.
- Betre søkning til «landbaserte» Vg2-tilbod innanfor Teknisk og industriell produksjon.
- Ca 100 færre søkjarar til Vg2 Brønnteknikk ved Bergen maritime vidaregåande skule.
- Stor auke i søkjartalet til det nye tilbodet «Vg3 Allmennfagleg påbyggingskurs» for dei som har fagbrev/yrkeskompetanse etter tre år i vidaregåande skule.
- Nedgang i søkjartalet til ordinært Vg3 Allmennfagleg påbyggingskurs.
- Søkjartala til dei fleste utdanningsprogramma er stabile samanlikna med 2014 - og tidlegare år.

Grunngjeving for endring ved den einskilde skule.

Etne vidaregåande skule

Nedlegging: Vg1 Medium og kommunikasjon

Søkjartala til denne skulen er usikre. Grunngjevinga for dette er at søkjarar frå Etne som søker skular i Rogaland skal registrere søknaden sin på Vigo.no/rogaland. I tillegg kan dei sjølv søkje seg til Etne vidaregåande skule, men då på Vigo.no/hordaland. Det fører til at vi ikkje får oversikt over kva som er søkjarane sine reelle primærønskje. Inntakskontoret har kontakta dei fleste som har søkt plass i begge fylka for å prøve å få eit betre bilete over søkjarane sine primærønskje.

Skulen rår til at Vg1 Medium og kommunikasjon blir lagt ned. Dette skuldast lågt søkjartal over fleire år, og endringar i strukturen for dette tilbodet frå 2016. I år har skulen fått fem primærønskjarar til 12 plassar. Skulen opplyser at det er ei stor økonomisk/pedagogisk utfordring å oppretthalde eit tilbod med så lågt elevtal. Fylkesrådmannen er samd i denne vurderinga og rår difor til at tilbodet blir lagt ned frå skuleåret 2015/16.

Kvinnherad vidaregåande skule

Nedlegging: Vg1 Restaurant- og matfag

Dette tilbodet vart lagt ned våren 2014 på grunn av lågt søkjartal. Utdanningsprogram som blir lagt ned vil ein som hovudregel opprette att skuleåret etter for å sjå om det er søkjargrunnlag til tilbodet. Fylkesutvalet oppretta såleis tilbodet att i sitt møte i desember 2014.

Det har berre meldt seg fire primærønskjarar til dette tilbodet i år. Bakgrunnstala elles viser at ein ikkje kan vente fleire enn desse elevane. Skulen skriv at ein må ha minst åtte elevar for at det skal vere økonomisk grunnlag for å starte opp tilbodet, og rår til at tilbodet heller ikkje kjem i gong frå hausten 2015. Fylkesrådmannen er samd i denne vurderinga.

Hjeltnes vidaregåande skule

Nedlegging: Vg1 Naturbruk

Dette tilbodet vart lagt ned våren 2014 på grunn av lågt søkjartal. Utdanningsprogram som blir lagt ned vil ein som hovudregel opprette att skuleåret etter for å sjå om det er søkjargrunnlag til tilbodet. Fylkesutvalet oppretta såleis tilbodet att i sitt møte i desember 2014.

I år har det berre meldt seg ein søkjar til Vg1 Naturbruk.

Skulen ser at det ikkje er grunnlag for å opprette dette tilbodet att. Fylkesrådmannen er samd i denne vurderinga.

Det er også låg søknad til Vg2-tilboda ved skulen. Vg2 Naturbruk har fått fem primærskolar, alle med ungdomsrett, pluss fire skolar frå andre fylke. Vg2 Anleggsgartner- og idrettsanlegg har fått åtte primærskolar, seks med ungdomsrett + ein frå eit anna fylke.

Fylkesrådmannen vil sjå eiga sak om framtida for skulen, og rår difor ikkje til nedlegging i denne saka.

Norheimsund vidaregåande skule

Nedlegging: Vg1 Helse- og oppvekstfag TAF

Dette tilbudet vart oppretta av fylkesutvalet i 2014. Skulen har ikkje tidlegare hatt TAF-tilbod.

Det har meldt seg tre primærskolar til dette tilbudet. Skulen ønskjer å starte opp tilbudet med så lågt elevtal. Fylkesrådmannen meiner at dette elevtalet er for lågt til eit så pass spesielt tilbod som TAF er, og rår til at tilbudet ikkje kjem i gang frå hausten 2015.

Skulen si tilbakemelding er at dei sterkt ønskjer å kome i gang med dette tilbudet frå hausten. Dei meiner at det låge søkjartalet er fordi tilbudet vart vedtatt så seint at det var lita tid til å driva god marknadsføring. Skulen skriv elles m.a.

«Dei læreverksemdene me har gjort avtalar med, forventar også at me kjem i gang alt denne hausten. Det er tydeleg at det er etterspurnad etter tilbudet. Det er difor viktig at me vert i stand til å halde så mange av dei avtalane me har inngått som mogeleg, slik at me kan skape eit føreseieleg tilbod for alle partar. Den praktiske gjennomføringa av undervisninga skal me få til med så få ekstra ressursar som mogeleg. Programfaga vil elevane ha i lag med dei som går ordinært løp, det same er mogeleg med engelsk og norsk. All den tid dei er ute i læreverksemda to heile dagar, er det difor godt råd å få dette til å få i hop økonomisk med så få som 3 elevar».

Fylkesrådmannen vil påpeike at skulen har lågare primærskolartal enn det er plassar ved dei fleste utdanningsprogram/programområde. TAF-modellen er også lagt opp slik at aktuelle lærebedrifter skal kunne velje mellom dei best faglege og motiverte skolarane. Dei tre som har søkt dette tilbudet er frå tre ulike kommunar; Jondal, Samnanger og Kvam. Skolarane har ein grei karakterpoengsum, men likevel lågare enn det som er snittet for andre TAF-elevar i fylket.

Skulen skriv at dei meiner at det låge søkjartalet er grunngeve med at tilbudet vart vedtatt for seint til at det kunne gjennomførast ei god marknadsføring. Alle nye tilbod blir vedtekne av fylkesutvalet i desember året før oppstart, og dersom søkjartalet er lågt det første året må ein ofte kunne akseptere dette. Når søkjartalet er så lågt som tre til eit fagleg utfordrande tilbod som TAF, vil det seie at bedriftene ikkje har noko val i kven dei vil tilsetje. Dette kan igjen føre til at andre, minst like fagleg sterke elevar, får avslag på sin søknad om læreplass fordi bedrifta har tatt inn den eine TAF-eleven som var aktuell. Fylkesrådmannen minner elles om hovudprinsippet om at eit tilbod som blir lagt ned som hovudregel blir oppretta att året etter dersom det er skolargrunnlag for dette. Fylkesrådmannen si meining er difor at skulen brukar tida fram til søknadsfristen går ut den 1. mars 2016 med å gjere tilbudet kjent og attraktivt for ungdom i den aktuelle skolargruppa.

Voss husflidskule

Nedlegging: Vg1 Studiespesialiserande med Formgjevingsfag

I år har det berre meldt seg tre primærskolar med Ungdomsrett til Vg1 Studiespesialiserande med Formgjevingsfag. I skulen si tilbakemelding etter prognoseinntaket ser ein at dette er for lågt til at tilbudet kan starte opp frå hausten 2015.

Fylkesrådmannen er samd i denne vurderinga og rår til at tilbudet vert lagt ned.

Voss vidaregåande skule

Nedlegging: Vg1 Service og samferdsel

Vg2 Kjøretøy

Vg1 Service og samferdsel har berre fått fire primærskolar, av desse to med ungdomsrett. Bakgrunnstala viser at det tilbudet heller ikkje har mange skolar med sekundærønske.

Skulen ser at det ikkje er grunnlag for å oppretthalde tilbodet komande skuleår, men ønskjer å tilby dette att for skuleåret 2016/17. Fylkesrådmannen minner om at tilbod som blir lagt ned eit år som hovudregel vil bli oppretta att året etter. Dersom det heller ikkje då er søkjargrunnlag skal det meir til å få tilbodet opp att.

Vg2 Kjøretøy vart lagt ned våren 2014, og oppretta att av fylkesutvalet i desember 2014. Det har berre meldt seg to primærsøkjarar med ungdomsrett. Skulen seier i si tilbakemelding at det ikkje er råd å starte opp med så lågt elevtal. Dei minner elles om at Vg2 Kjøretøy ligg inne i tilbodsstrukturen for Nye Voss vidaregåande skule. Skulen vil difor arbeide aktivt for å få elevgrunnlag til tilbodet frå hausten 2016.

Fylkesrådmannen ser også at det i år er søkjargrunnlag til ein ekstra klasse på Vg1 Teknikk og industriell produksjon, og vil difor auke elevtalet frå 30 til 45. Dette kan også vere med på å gje eit betre søkjargrunnlag til Vg2 Kjøretøy i 2016.

Det ser elles ut som det er søkjargrunnlag nok til at Vg2 Kjøretøy kjem i gong både i Odda og i Norheimsund.

Fylkesrådmannen er samd i vurderingane frå skulen om at det ikkje er søkjargrunnlag til dei to ovannemnde tilboda frå hausten 2015, og rår difor til at tilboda blir lagt ned.

Bergen maritime vidaregåande skole

Reduksjon tal plassar: Vg2 Brønnteknikk: 15 plassar

Søkjartalet til Vg2 Brønnteknikk har fram til i år vore svært høgt, og nedre karakterpoengsum for inntak har vore ca. 50 poeng (snittkarakter på 5). Søkjartalet har i år gått ned med ca 100 søkjarar samanlikna med 2014, og det kan sjå ut som om nedre poenggrense vil bli om lag 4,2. Det er likevel ikkje dette som gjer at fylkesrådmannen rår til å redusere talet på elevplassar med ein klasse, d.v.s. frå 45 til 30 elevar.

Hovudgrunnen til reduksjonen er at det etter kvart har blitt vesentleg vanskelegare å finne læreplassar til alle elevar med ungdomsrett. I 2014 var det ein periode på sommaren at inntil 10 elevar med opplæringsrett stod utan tilbod om læreplass. Ein del av desse fekk kontrakt utetter sommaren, mens ein del fekk utvida opplæringsretten med eitt år dersom dei tok Vg3 Allmennfagleg påbyggingskurs i inneverande skuleår. Dei vil då også ha ungdomsrett når dei søker læreplass i 2015. Det er svært vanskeleg og ikkje minst svært dyrt (300 – 400 000 pr. elev), å gje elevar med ungdomsrett tilbod om plass i Vg3. I praksis let det seg truleg ikkje gjere å opprette eit slikt tilbod. Det er i dag ikkje noko som tilseier at marknaden for læreplassar vil auke i nær framtid. Fylkesrådmannen rår difor til at talet på elevplassar ved Vg2 Brønnteknikk blir redusert frå 45 til 30.

Austevoll vidaregåande skule

Nedlegging: Vg1 Elektrofag

Vg1 Elektrofag har fått seks primærsøkjarar, av desse fem med ungdomsrett. Bakgrunnstala viser at det ikkje er fleire aktuelle elevar. Skulen skriv i si tilbakemelding at det ikkje er grunnlag for å starte opp klassen med så lågt elevtal, men at dei vonar at det til neste år kan vere søkjargrunnlag til tilbodet.

Fylkesrådmannen er samd med vurderinga frå skulen, og rår til at Vg1 Elektrofag blir lagt ned. Som opplyst tidlegare i denne saka blir tilbod som blir lagt ned som hovudregel oppretta att året etter. Dersom det året deretter framleis ikkje er grunnlag for tilbodet, vil ein måtte vurdere meir nøye om dette er eit tilbod som skulen skal ha i framtida.

Osterøy vidaregåande skule

Nedlegging: Vg1 Design og handverk.

Det har meldt seg fem primærsøkjarar til dette tilbodet, av desse fire med ungdomsrett. Bakgrunnstala viser at det er svært få og usikre sekundærsøkjarar i tillegg.

Skulen ønskjer å oppretthalde tilbodet.

Fylkesrådmannen viser til det låge søkjartalet, og rår til at Vg1 Design og handverk blir lagt ned for komande skuleår.

Bakgrunnstala viser at dette også kan styrkje elevgrunnlaget til Vg1 Helse- og oppvekstfag ved skulen. Dette tilbodet har 10 primærsøklarar, av desse sju med ungdomsrett, noko som svært truleg vil føre til at det totalt sett blir ledige plassar ved skulestart.

Auke i talet på plassar etter prognoseinntaket 2015

Skulenamn	Kursnamn	Budsjettert elevtal	Tal auke	Tal plassar ved inntaket skuleåret 2015/2016
Voss vidaregåande skule	Vg1 Teknikk og industriell produksjon	30	15	45
Os vidaregåande skule	Vg1 Bygg og anleggsteknikk	20	10	30
Austevoll vidaregåande skule	Vg1 Naturbruk	28	11	39
Garnes vidaregåande skule	Vg1 Studiespesialiserande	27	27	54
Laksevåg vidaregåande skule	Vg1 Elektrofag m/studiekompetanse	15	5	20
Laksevåg vidaregåande skule	Vg3 Allmennfagleg påbygg m/fagbrev/yrkeskomp	27	27	54
Sandsli vidaregåande skule	Vg1 Restaurant og matfag	30	15	45
Slåtthaug vidaregåande skule	Vg3 Allmennfagleg påbygg m/fagbrev/yrkeskomp	27	27	54
Sotra vidaregåande skule	Vg1 Studiespesialiserande	54	27	81
Årstad vidaregåande skule	Vg2 El-energi	39	13	52
			177	

Reduksjon i talet på plassar etter prognoseinntaket 2015

Skulenamn	Kursnamn	Budsjettert elevtal	Tal reduksjon	Tal plassar ved inntaket skuleåret 2015/2016
Fitjar vidaregåande skule	Vg1 Design og handverk	24	9	15
Rubbestadnes vidaregåande skule	Vg1 Teknikk og industriell produksjon	45	15	30
Hjeltnes vidaregåande skule	Vg1 Anleggsgartnar og idrettsanlegg	24	12	12
Arna vidaregåande skule	Vg1 Teknikk og industriell produksjon	30	15	15
Bergen Katedralskole	Vg1 Pre-IB	54	27	27
Fana gymnas	Vg1 Studiespesialiserande	120	30	90
Garnes vidaregåande skule	Vg3 Allmennfagleg påbyggingskurs	54	27	27
Laksevåg vidaregåande skole	Vg1 Teknikk og industriell produksjon	70	28	42
Laksevåg vidaregåande skole	Vg2 Medier og kommunikasjon	45	15	30
Lønborg vidaregåande skole	Vg3 Allmennfagleg påbyggingskurs	54	27	27
Osterøy vidaregåande skule	Vg1 Teknikk og industriell produksjon	30	15	15
Sandsli vidaregåande skole	Vg2 Matfag	30	15	15
Slåtthaug vidaregåande skole	Vg1 Design og handverk	30	15	15
Slåtthaug vidaregåande skole	Vg2 Industriteknologi	26	13	13
Sotra vidaregåande skule	Vg1 Studiespesialiserande m/formgj.	27	27	0
Åsane vidaregåande skole	Vg1 Teknikk og industriell produksjon	45	15	30
Åsane vidaregåande skole	Vg3 Allmennfagleg påbyggingskurs	54	27	27
Årstad vidaregåande skole	Vg1 Teknikk og industriell produksjon	105	15	90
Årstad vidaregåande skole	Vg2 Medier og kommunikasjon	30	15	15
Austrheim vidaregåande skule	Vg1 Teknikk og industriell produksjon	30	15	15
Knarvik vidaregåande skule	Vg1 Design og handverk	30	15	15
			392	

PS 21/15 Ymse